

ANUARUL
ACADEMIEI POPULARE DE COMERȚ
DIN CONSTANȚA

1924 — 1925

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE

AL ZIARULUI

„DOBROGEA JUNĂ”

STR. SCARLAT VÂRNĂV No. 23

CONSTANȚA

Primul an de muncă

Văd ca acurta ultimele zile din Octombrie, 1924. Constanța noastră, inima României de Est, e năvălită de mizerie sălbatică, mizerie în plină activitate. Pentru cei mulți, nu era apă, nici pâine destulă, nu erau lemne și nici lumină și nici o nădejde. Un îndemn lugubru suna trist, ca versul lui Ovidiu :

„Fugi, fugi de această țară,
„Pustie, tristă, nudă,
„Tu omule ferice!

Cânduri mai vrednice te țineau totuși pe loc. Cum? Să fugi? Asta e reacțiunea cea dreaptă? Fuga? Dar iarăși de rămâi pe loc inactiv, nu-i tot un fel de fugă? Nu se nărue și așa neamul? De nu reacționăm, perim! Așa striga tot sufletul nostru. Dar? Contra cui să reacționezi? Cine e vinovatul? Să răspunzi cu vorbele: conducătorii, politica, stăpânirea, nu era drept, fiindcă: o societate își are conducătorii, pe care îi merită.

Atunci? Unde e mântuirea? Carei-scăparea? E posibilă înlăturarea răului? Un glas cinstit ne da răspunsul cel drept: Suferim pentru că am neglijat nația cea mare: Poporul. Energia Țării, energia umană nu-i pusă în valoare.

OVIDIU
Statue în piatră dela
sfârșitul sec. XV

Populația cea multă stă încătușată în ignoranță, deci: Energie încătușată. Alții își risipesc avutul și sufletul în viața ușurată, deci: Energie risipită. Iar a treia parte, cei mai nobili, își risipesc sufletul fără folos, tragic ca legendarul Sisifus.

Atunci ne-am gândit că mântuirea stă numai în valorificarea spirituală a maseilor, prin ajutorul celor aleși. Cum? Intemeind instituții educative care să se adreseze maseilor. Când mulțimile vor fi dinamizate sufletește, atunci vom ști valorifica bogățiile patriei, căci

„Țara noastră aur poartă
Noi cerșim din poartă 'n poartă!“

Atunci, — așa gândeam noi trei prieteni: Avocatul Bucur Constantinescu, Profesorul Nicolae Zagoicea și subsemnatul, — vom avea bogăție și cultură, atunci vom avea cetățeni de ispravă și conducători de treabă, atunci „Perla Mării Negre“ — Constanța noastră, va fi bine administrată, va avea lumină și apă pentru toți, și pâine pentru toți, și câte și mai multe.

În esență, gândul nostru era acesta: Mântuirea unei societăți se înfăptuește prin dinamizarea socială, care creiază mediul necesar pentru dezvoltarea sufletului, pentru: „Dinamism interior“. Fără cultura celor mulți, nu poate fi suflet social; fără această forță morală, nu putem avea suflete tari: nici colective, nici individuale.

În 24 Noembrie, aceeași an, 1924, ne-am înfăptuit gândul, de-odată într-o organizație modestă. În adevăr, sub acoperământul Școlii elementare de Comerț, și a nume în strada lui Tudor Vladimirescu, se descind cele dintâi cursuri ale Academiei Populare de Comerț și

Studii sociale. Aceasta a fost întâia concretizare a idealului nostru de a:

„Valorifica prin cultură o samă din energiile naționale“.

Am fi dorit mai mult: O universitate populară ca la București, ori Chișinău. Dar, și cu modesta noastră organizare, ne-am aprins pae în cap. Unii ne-au respins brutal: „Academie vă trebuie?“ Alții ne sfătuiau așa: „Fiți serioși! Nu poate prinde cultură în cetatea comerțului“. Și așa se îndreptau la apelul nostru, răspunsuri tot mai blazante:

— N'au oamenii ce mânca și voi veniți cu șezători pentru popor?

— Nu-i pregătită Dobrogea pentru viața spirituală.

— Navitatea voastră e vrednică de plăns Păcat de voi!

Am avut însă, spre fericirea noastră, și răspunsuri entuziaste la apelul nostru. Colegi plini de drag sincer pentru Ideal și Nație, și-au împletit sufletul cu năzuințele noastre. Jertfa Domniilor-lor nu se poate descrie. Ne mulțumim cu atât: Să le mulțumim din inimă și să să le înserim numele în Anuarul Societății, socotindu-i drept ctitorii entuziaști ai instituției noastre. Se țin așa dar, lecții, seminarii și conferinți regulate în cursul săptămânii, după cum se arată în alăturatele tablouri, alcătuite după condica de prezență. În contrast cu așteptările unor sceptici, conferințele erau hrânite de un entuziasm tot mai avântat. La cursurile de Duminică, se înfrățiau în aceeași sală, tinerii, cu persoane din toate straturile sociale. Odată cu ascultătorii, cresc și conferențiarii. Lângă secția comercială, se adaugă nota socială, apoi alta pedagogică și în urmă o notă artistică.

Trece o lună. Ascultătorii se înmulțesc tot mai tare.

Suntem în preajma Crăciunului. Academia vrea să grăiască cu cei mulți. Organizează la cinematograful „Regai“ o mare șezătoare socială, cu intrare liberă. Programul prin conferinți și muzică caută să ridice nația în lumea idealului. Conferențiază domnul Bucur Constantinescu (Calea Noastră) și domnul judecător D. Stoicescu (Pacea prin Isus). Ascultătorii gustă artă înaltă (Wagner: din Lohengrin; Verdi: din Trovatore; Schuman: Reverie). Ariile naționale întregesc muzica clasică. Cântarea României, filiala Constanța, de sub auspiciile Fundației culturale „Principele Carol“, își împletește munca cu aceia a societății noastre: Academia Populară. Matematicul artist Nic. Zagoicea biruie prin munca sa și pe cei mai reci.

Prietenii noștri se înmulțesc. Intre noi vine și oficialitatea. Camera de Comerț, prin vrednicul ei președinte domnul G. Georgescu, promite în ședința solemnă din 29 Decembrie 1924, tot sprijinul. În seara aceleiași zile, se strâng laolaltă prietenii și citorii instituției — mai vechi și mai noi — în mare adunare generală, când se consacră prin statute activitatea Academiei. La parte Camera de Comerț cu domnul președinte și domnii consilieri, Ministerul de Instrucție e reprezentat prin domnul inspector Șef al regiunii X-a Constanța. În Ianuarie 1925, încă un Minister, al Muncii, îmbrățișează ideia noastră. Domnul Inspector Gh. Narly ne roagă să organizăm o conferință pentru uvrierii orașului Constanța. La 15 Ianuarie, se dă întâia șezătoare, cu program anume pentru muncitori. Președintele Academiei arată scopul instituției noastre, sfătuind pe ascultătorii uvrieri, să îmbrățișeze ideile instituției noastre. Prin prof. G. Carp și subsemnatul s'a înfățișat viața muncitorului englez și american. Paralel cu aceste manifestări, se

organizează tot mai bine seminariile și conferințele din sâptămână și Duminică. Tinerii ascultători arată un admirabil simț pentru cultură; profesorii își continuă cu acelaș cald patriotism misionarismul. La 15 Martie, se încearcă un pas înainte. Se dă la „Regal“ a treia șezătoare, în care se înfățișează prin conferința subsemnatului „Problema fericirii“ personalitatea lui Goethe. Se reprezintă din Faust (Gounod) scena dela biserica din Aida, Aria Nilului și marșul Academiei, operă originală de N. Zagoicea.

În seara de 19 Martie, Academia Populară în unire cu „Cântarea României“ dă o șezătoare la liceu pentru sporirea fondurilor liceului și ca un omagiu adus neobositului pedagog al Constanței, prof. Gh. Coriolan, directorul liceului. D-l prof. N. Zagoicea a expus conferința sa „*Aspecte matematice în lumea domeniilor non matematice*“.

La 3 Mai, Academia popularizează opera și viața lui Ovidiu, în legătură cu bimilenariul nașterii marelui poet, care a trăit și murit în Tomis, străbunica Constanței. Se ține o conferință de către subsemnatul, după introducerea făcută de d-l B. Constantinescu.

La 17 Iunie, Academia își încheie activitatea prin ultima șezătoare din anul acesta, în sala „Arena Grand“ în folosul Școlii elementare de comerț, sub acoperământul caruia și-a ținut cursurile. La aceasta D-l Prof. G. Toma, desvoltă conferința „Din problemele vieții de azi“.

Academia și-a pus ca un punct esențial din programul ei, încurajarea muncii creatoare din orașul Constanța. De aceea în buletinul ei, a deschis o pagină pedagogică, în care se publică mici creații literare și științifice, venite din lumea școlarilor și a tineretului. Co-

laboratorii harnici au fost premiați în cursul anului.

Mulțumim pe această cale tuturor doamnelor și domnilor, cari ne-au ținut conferinți și seminarii, ne-au dat ajutor pentru partea artistică, punându-și cultura și talentul în slujba cea adevărată. Nu voiu uita pe ascultătorii noștri, în special pe viitorii economiști ai Dobrogei; sunt sigur că înarmați prin cunoștințele căpătate dela cursurile noastre, vor face din comerț o nobilă artă, o artă socială, prin care să organizeze viața materială, dând astfel prilej sufletelor să creieze în lumea științei și artei. Evoluția Academiei noastre să le fie exemplu.

Ca și la noi, să îndeplinească în programul vieții lor nota economică cu cea socială și să le ridice pe amândouă în haina științei, virtuții și artei.

Și mai ales, se cuvine să aducem omagiile noastre acelor cari ne-au ajutat la nevoie. Numele lor sunt trecute în capul anuarului ca membrii, donatori, ctitori, alături de colaboratorii noștri. Nu vom uita nici odată că atunci când Buletinul Academiei era amenințat să dispară, D-l I. A. Rudic ne-a spus așa: „Purtați grijă numai de partea ideală a instituției D-v! De viața materială, mă interesez eu!” Și nu numai atât, a primit slujba de administrator al Buletinului și casier al societății, ca să muncească continuu alături de noi.

Academia Populară rămâne deapaururea recunoscătoare generoșilor donatori și colaboratori în toate direcțiunile, în fruntea cărora stă: D-l Ilie Mecu, I. Petrescu și A. Solacolu.

Inima mea se întoarce încă odată la cei dintâi ascultători și studenți. Prin munca lor și a altora, se va ridica o lume mai bună; atunci va fi mai mult interes, interes pentru viața sufletului, cum și pentru progresul Patriei. Atunci, nu-și vor mai risipi oamenii atâta energie pentru viața materială. Idealul pentru care ne trudem noi acum, cultură pentru toți din această Țară, prin cei mai buni din această Țară, care să lumineze și conducă poporul, idealul acesta va fi atunci realitate.

Prof. C. MUREȘEANU
Conferențiar la A. P. C.

· CUVÂNTAREA

ținută la 21 Decembrie 1924 în sala „Regal“ din Constanța, de Președintele Asociației Culturale „Academia Populară de Comerț“ din Constanța, avocatul Bucur Constantinescu.

Onorat Auditor,

Mulțumesc din suflet tuturor celor de față, cari în număr așa de mare au căutat să încurajeze inițiativa celor câți-va intelectuali, cari au înjghebat această asociație culturală pe care am numit-o „**Academia populara de Comerț**“.

Cuvântarea mea, va arăta în câte-va cuvinte scopul pe care și-l propune această instituție social-culturală.

Inițiatorii își propun a facilita necesitățile culturale ale orașului și portului Constanța printr'o școală liberă de cultură generală la nivelul academic și pe cât posibil la îndemâna tuturor.

Asociația noastră abia embrionară, s'a născut mai mult din dorul de a se face ceva cu un ceas mai de vreme în direcția culturală, iar inițiativa o dădărim muncii desinteresate a doi buni profesori: **N. Zagolcea**, de matematică și **C. Mureșanu**, distins literat și pedagog, cu ajutorul celor ce i-au înțeles și i-au încurajat.

Gazeta Matematicilor, ce apare în Constanța, este

intăia îndrumare după normele școlii moderne, sub conducerea D-lui N. Zagoicea. D-sa a făcut să se deștepte în elevii săi interesul de studiu, dezvoltarea inițiativei și înlesnirea de a simți bucuria celui care descoperă ceva prin sine însuși. În această direcție D-sa își alătură mai mulți colaboratori. Și avu rezultate din cele mai fericite.

Tot în felul acesta, D-l profesor C. Mureșanu, cu educație profund occidentală din Germania și Anglia, începu să țină în localul Școlii Elementare de Comerț un ciclu de conferințe cu subiecte de psihologie, de la care numeroșii auditori au aflat în scurt timp multe chestiuni grele și nepătrunse până acum în marele public.

Astfel, cu concursul acestor doi distinși profesori am organizat sămburele unei școli libere în scopul propus.

Mica noastră școală se completează și cu alte cursuri, seminarii și conferințe. Așa: D-l D. Stoicescu, magistrat și literat, ținu conferințe de educația cetățenească; un curs de economie politică și legislație comercială predat de mine; alt curs de limba engleză cu D-l Ing. Stoianescu-Dunăre; contabilitate cu D-l Octavian Valeanu și Aur Alexandrescu profesori la școala superioară de comerț, Seminarul de calcul algebric cu D-nul prof. N. Zagoicea, Căpitan Marcus și H. Mihalcea; Înțelegerea cu D-l V. Dumbrăveanu, Stenografie cu D-l I. N. Duployen, Medicină populară cu D-l Dr. Rădulescu; Lectură și dicțione cu D-l Prof. G. Carp.

Când dar în fapt am ajuns să avem aceste cursuri destul de frecventate, noi inițiatorii, găsim că acestei instituții îi putem da denumirea de „**Academie populară**”.

Pe frontonul porții grădinilor lui Akademos de la Atenieni, sta scris: „**nimeni nu intră dacă nu e ge-**

ometru". Acolo era mare restricție, aci nu e nici una. Urmând pilda lui Iisus, vom căuta ca pe cât ne vor permite puterile să facem educația maselor, să formăm caracterele, să dăm puțința minții ori-cui să creeze ceva original și să simtă mulțumirea sufletească, că poate produce o notă nouă; să inspirăm iubirea de aproapele, iubirea de neam, de religie, de științe, de litere și de arte și pe cât posibil tot ce se apropie de comerț și comerțianți.

Aci nu ne va interesa atât formalismul, dar gândul de a aduce cât mai mare folos prin răspândirea cunoștințelor utile în masele populare.

Voim, cu alte cuvinte, ca aci în orașul și portul Constanța, să se producă o mișcare sufletească socială.

* * *

Suntem într'o epocă de prefacere, într'o epocă nouă:

Focul dogorește și mistue azi temeliele unei vechi alcătuirii, noi principii ne vor cărmui de aci înainte bazate pe dreptate și solidaritate și de aceea în cupa erei noi, să turnăm tot ce e mai curat, căci nu trebuie să uităm că ideile noi ne-au găsit oarecum nepregătiți pentru ele. S'a produs un mare dezechilibru și ideile mari ale timpului sunt încă în luptă cu elementele din trecut. Luma de oțel vibrează încă și mai avem până la echilibrațe.

De aceea masele și sufletele lor, trebuiesc educate și puse la înălțimea misiunii ce au.

Prin urmare, vedeți, Onor auditor, ce sarcină grea se impune.

A învăța și educa pe cei mulți nu este așa de ușor.

Învățătorul, Iisus, întrebuița pilda, spre a lumina pe cei slabi și nepregătiți. Socrate, cu 500 ani mai în-

inte, a întrebuințat dialogul și desvoita așa în mod plăcut și neobositor o filozofie întreagă.

Tot așa noi cei dela academia noastră, cari ne-am luat această însărcinare, vom urma sfaturile lui Horatius și nu vom trece nici odată peste pusterile noastre, ci făcându-ne cursurile, în mod conștiincios, vom căuta pe cât posibil să umplem golul simțit de noi și D-v.

Vom avea multe greutăți, dar totdeauna mulțumirea sufletească este mai mare atunci, când învingi mai multe obstacole.

De aceea noi suntem hotărâți a lupta cu tot sufletul, dar fără ezitare vom face locul altora cu o mai mare pregătire, sau îi vom asocia cu multă plăcere.

Suntem mulțumiți că am stabilit ideea, ideea care a născut fapte și acum așteptăm ca faptele să dea rezultatul dorit, idealul ce ni l-am propus.

Doamnelor și Domnilor,

Am dat programului serbării de azi un caracter adecuat zilei apropiate a nașterii Mântuitorului.

D-v. cari luați parte la această șezătoare, sunteți și Ion Botezătorii, nașii Academiei Populare din Constanța, și ctitorii acestei instituții.

Poporul român, s'a manifestat în tot trecutul său printr'o mare răbdare, prin bun simț și mai ales printr'adâncă solidaritate națională, la baza căreia a stat religia și iubirea de neam, și de aceea socotim că'nast-fel de suflete vom sadi ușor cele necesare timpului.

Poporul are nevoie de educația sufletească și pentru aceeaia exemplul servă de minune. Când vom reuși să dăm exemple de virtute, de resemnare, de iubirea aproapelui, de credință și de exemple din acelea care să

ne întoarce în loc și să ne facă să plecăm fețele la pământ, opera va fi terminată și ne vom crea mai departe alte orizonturi.

De ocazută ne trebuie acel marc Mântuitor al timpului, sau o putere morală care să ne înalțe pe toți și care să ne dea directivele.

Oricât de puțin ar părea, asociația noastră înființată e o necesitate pentru educația sufletelor și „lumina”, va înlătura „Iatunerecul”: cum a zis și Mântuitorul „**Eu lumina am venit în lume, ca tot cel ce crede în mine, să nu rămână întru Iatunerec.**”

Dacă pentru unitatea generală sufletească a popoului nostru întâmpinăm dificultăți, dar cari trebuie să învinge, nu mai puțin ni se cere nouă aci în Constanța, care e metropola Dobrogei.

Pe baza mozaicului de fond etnic, trebuie cultivat sufletul românesc și înălțat la înălțimea care i se cuvine, iar celor cari se vor adăpa din luminile acestei academii, le dorim iubire de muncă, din care să răsăre alte lumini mai luminoase spre desăvârșirea neamului nostru.

Să nu dorească nimeni diplome fără cunoștințe, ci cunoștințe și suflet nobil, chiar fără diplome. **Eminescu, Caragiale și Creangă**, genii ale neamului nostru, n'au avut diplome mari, dar suflet mare.

Aci dar la Marea Neagră, unde se adună într'un singur bazin năvala de ape din tot copriusul României întregite, să aprindem un far luminos din suflete curate și cultivate românește, care să lumineze când-va, cât mai departe și cât mai intens.

ACTIVITATEA

Academiei Populare de Comerț din Constanța
pe anul 1924-25

(după registrul de prezență)

(Profesorii și conferențiarii onorifici)

a) SEMINARII

Calcul Algebric	41	ședințe	D-l Profesor N. Zăgoicea (Prof. școlile de com., liceu, Dir. șc. Elem. și A.P.C. C-ța
"	"	3	" D-l Căpitan Marcu, prof. li- ceu și Șc. navală.
"	"	3	" D-l H. Mihalcea Prof. Șc. Elementară de Comerț.
Contabilitatea	17	"	D-l Octavian Văleanu Prof. Șc. Superioară de Comerț.
"	2	"	D-l Aur Alexandrescu Prof. Șc. Elementară de Comerț.

b) CURSURI

Limba engleză	10	ședințe	D-l Ing. St.-Dunăre Prof. Șc. Sup. de Comerț.
Întreprinderi	3	"	D-l V. Dumbrăveanu Șc. Elem. de Comerț.
Ștenografie	4	"	D-l I. N. Duployen-ziarist.

Legislație comer- cială	6	ședințe	D-l Avocat B. Constantinescu, președintele „Academiei Populare de Comerț“.
Economie Politică	7	„	Idem.

c) CONFERINȚE

Ed. cetățenească	5	ședințe	D-i D. Stoicescu, Magistrat.
Psihologie	11	„	D-l C. Mureșanu, Profesor la liceu.
Medicină pop.	4	„	D-l Dr. G. Rădulescu, Medic.
Etnografie	2	„	D-l St. Dumăre-Inginer.
Lectură și dicțione	3	„	D-l Gh. Carp, Profesor la liceu.
Muzică	3	„	D-l Profesor N. Zăgoicea

SUMARELE
BOLETINULUI ACADEMIEI
IANUARIE-FEBRUARIE 1925

- 1) Noua noastră directivă Prof. N. Zăgoicea
- 2) Activitatea „A. P. C.” Constanța pe Sem. I.
 (24 Noembrie 1924, 15 Martie 1925).
- 3) Cota burselor de cereale. Uzanțe D. Constanțiu
- 4) Problema suficientului. Conferință
 de inaugurarea Sem. II. al cursu-
 rilor de Psihologie ținut la A.
 P. C. Prof. C. Mureșeanu
- 5) Din Anchetele Pedagogice ale
 „A. P. C.”. Copiii care învață. ” ” ”
- 6) Probleme Rezolvate, Menționate, și Propuse

MARTTIE-APRILIE 1925

- 1) Portul Constanța Ing. Cr. Bedreag
- 2) Probleme de Seminar Prof. N. Zăgoicea
- 3) Bursa Mărfurilor D. Constanțiu
- 4) Activitatea „A. P. C.” Constanța
 pe luna Martie c. ”
- 5) Probleme propuse ”
- 6) ” rezolvate ”
- 7) Omul manierat la masă Trad. de Iordan A.
- 8) Academia Populară de Comerț
 Constanța Av. B. Constantinescu
- 9) Inclul lui Gigeș Trad. de Gh. Cosmescu
- 10) Informațiuni ”
- 11) Creații pedagogice ”
- 12) Menționate ”
- 13) Statutele Asociației „A. P. C.” C-ța ”
- 14) Lista membrilor Asociației. ”

BUGETUL

Asociației „Academia Populară de Comerț” din Constanța
pe exercițiul 1 Ianuarie — 31 Decembrie 1925
Votat de Adunarea Generală în ședința din 2 Mai 1925

BUGETUL ORDINAR

VENITURI	CHELTUELI
1) Cotizațiile membrilor a lei 20 lunar Lei <u>6000</u>	1) Registre Lei 1000 2) Chelt. decancel. „ 1000 3) „ „ reprez. „ <u>4000</u>
Total „ 6000	Total „ <u>6000</u>

Adică la venituri și cheltueli lei șase mii.

BUGETUL EXTRAORDINAR

VENITURI	CHELTUELI
1) Serb. Șezători Lei 1000 2) Subvențiuni „ 3000 3) Cotizații benev. „ <u>6000</u>	1) Chiria pianul, Lei 4500 2) Diverse „ <u>5000</u>
Total „ <u>10000</u>	Total „ 10000

Adică la venituri și cheltueli lei zece mii.

BUGETUL BULETINULUI

VENITURI	CHELTUELI
1) Abonamente și cotizații Lei <u>45000</u> <u>45000</u>	1) Imprimeria Lei 20000 2) Corector „ 6000 3) Premii elevi „ 6000 4) Diverse „ 7000 5) Diverse „ <u>6000</u>
Total „ 45000	Total „ <u>45000</u>

L I S T A

Membrilor Asociației „Academia Populară de Comerț“
din Constanța

MEMBRI ÎN COMITET :

- 1) Președinte, Bucur Constantinescu, Avocat
- 2) Vice-președinte Dim. Stoicescu, Magistrat
- 3) Secretar-Comptabil H. Mihalcea, Profesor
- 4) Casier I. A. Rudic, Agentură
- 5) Cenzor Al Butză, Profesor
- 6) „ C. Nicolau; „
- 7) Director N. Zăgoicea
- 8) Membrii: C. Mureșanu
- 9) Locot. Colonel Al. Barbian

MEMBRI PROTECTORI ONORIFICI :

- 1) George Georgescu, Președintele Camerei de Comerț Constanța.

MEMBRI ONORIFICI :

- 1) Iiie Mezu, Inspector al Băncii Naționale și Președinte al Casei de Gaj
- 2) Colonel Aurel Solacolu

MEMBRI CORESPONDENȚI :

- 1) C. Brătescu, Profesor la Universitatea din Cernăuți.

MEMBRI ACTIVI:

1) O. Mironescu, Inspector Șef ai regiunii X-a școlare Constanța.

2) Gh. Carp, Profesor

3) Jean Stoenescu-Dunăre, Inginer

4) I. N. Duployen, Publicist

5) Dr. I. Themo, Medic

6) Soleiman Abdul Hamid, Proprietar și Consilier
Camera de Comerț Constanța

7) V. Dumbrăveanu, Profesor

8) Zăinea Topor, Director Federația Constanța

9) Aur Alexandrescu, Profesor

10) Sub-lt. V. Ștefan

11) I. N. Ionescu, Secretar General Camera de Comerț Constanța

12) O. Văleanu, Inspector Comercial al Dobrogei

13) Dr. Gh. Rădulescu

14) Șt. Sandu, Avocat

15) G. L. Toma, Profesor

16) I. Fodor, Profesor

17) N. Țimiraș, Avocat

18) Fl. Cioroianu, Profesoară

19) N. Constantinescu, Avocat

20) C. Cornățeanu, Profesor

21) N. Josan, Profesoară

22) P. Ciupercescu, Farmacist

23) Preotul I. Roșculeț, Profesor

24) Preotul C. Popescu, Defensor eclesiastic

25) C. Ionescu-Dobrogianul, Avocat

26) Ing. C. Bedreag

27) O. Goruneanu, Avocat

28) Scipio Vulcan, Avocat

29) Ing. C. Hanard

30) Constantinescu N., Avocat

ȘEZĂTORILE

A. P. C.

LA 21 DECEMBRIE 1924 cu următorul program :

1) „Imnul Regal“ cor mixt, Corul Academiei, condus de D-l N. Zăgoicea directorul școlii.

2) „Calea noastră“ câteva cuvinte, D-l Av. B. Constantinescu, Președinte.

3) „In pace intrați“ cor mixt, din „Op. Lohengrin“ Corul Academiei.

4) „Pacea prin Isus“, D-l Jud. D. Stoicescu, Profesor la Academie.

5) „Solo de vioară“, D-l Aur Alexandrescu, Profesor la Academie.

6) „Dragii tatei“ schiță de Crăciun. de Prof. C. Mureșeanu dela Liceu și Academie.

7) „Reverie“ violină de Schumann, D-l Prof. N. Zăgoicea.

8) „Distribuirea darurilor“ (elevilor școlii elem. comerț) sub îngrijirea D-nelor Col. Barbian, Dr. Botez Av. B. Constantinescu.

9) „Scena : Corul Țiganilor“ din Travatore Ansamblu cu piano, orchestra, cor și solo.

LA 13 IANUARIE 1925, având programul urmator :

9) „In pace intrați“ cor mixt din opera „Lohengrin“ corul Academiei condus de D-nul Prof. N. Zăgoicea dela Liceu și Director al Academiei.

2) „Cuvânt de deschidere“, D-l Av. B. Constantinescu Președintele Academiei

3) „Reverie“ violină cu piano de Schumann, D-l Profesor N. Zăgoicea.

4) „Muncitorul Englez“ conferință de d-l Profesor C. Mureșanu dela Liceu și Conferențiar la Academic.

5) „Lectura“ din JEAN BART (Euz. Bottez Direct. asist. sociale) din Ministerul Muncii, D-nul Profesor G. Carp dela Liceu.

6) „Din auzite“ violină, Culegeri din Ardeal de Prof. N. Zăgoicea.

7) „Recreații“, de D-l Prof. G. Carp.

8) „Dans Țărănesc“ din C. DUMITRESCU, de D-l Aur Alexandrescu Profesor Șc. Comerț și Academic.

9) Scena „Corul Fierarilor“ din opera „TROVATORE“ ansamblu de cor și orchestră in roluri : Azucena : D-na Moldovă Alexandrescu, Trovatore : D. Nalbaut D. Un fierar : D. F. Schmidt. (conducerea muzicală de Prof. N. Zăgoicea).

10) „Cuvânt de închidere“ de D-nul G. Narly Inspectorul Muncii.

LA 15 MARTIE 1925, cu următoarele :

1) „Marșul Ac. Pop. Com.“ ansamblu cuvinte și orchestrație de N. Zăgoicea. (Industria: D-ra Iosif L., Comerțul: d-l Nica; Corul: „Ac. Pop. Com.“; Orchestra: „Cânt. Rom.“).

2) „Problema Fericirii, conferință, cu aplicație: Interpretarea Subiectului și personajilor operei „Faust“ de „Goethe“, d-l C. Mureșanu, profesor la liceu și Conferențiar la „Ac. Pop. Com.“.

3) „Scena dela Biserică“ ansamblu din opera „Faust“ de (muzica) „Gounod“. Margareta: d-na Mol-

dova Alexandrescu; Mephisto: d-l Butnaru, Corul: „Cânt. Rom.”; Orchestra: „Cânt. Rom.”).

4) „**Ballada**“ violina de C. Porumbescu, d-l A. Alexandrescu, prof. șc. elementară de Comerț.

5) „**Lectură**“, d-l prof. Gh. Carp.

6) „**Berceus Slave**“ violină de „Fr. Neruda op. 11”, d-l prof. N Zăgoicea, Direct. A. P. C. și Șc. el. de Comerț.

7) „**Aria Nilului**“ ansamblu din opera „Aida” de „G. Verdi”, (Aida: d-ra Paula Negulescu; Amnerisa: d-ra Mihale; Preotul: d-l D. Duma; Corul: „Cânt. Rom.”; Orchestra: „Cânt. Rom.”).

LA 19 MARTIE 1925, la Liceu, cu programul următor:

1) „**Aspectele matematice**“ din lumea domeniilor non matematice, Conferință de D-l N. Zăgoicea Profesor la liceu.

2) „**Scena dela Biserica**“ ansamblu din op. „Faust” de Gounod: Margareta: D-na Moldova Alexandrescu Mephisto: D-l Butnaru Corul: Orchestra: „Cântarea României” Piano: D-l Claubitz.

3) „**Lectura**“ de D-l G. Carp Profesor la liceu.

4) „**Aria e Miserere**“ ansamblu din op. „Trovatore” de „G. Verdi”: Elconora: D-ra Paula Negulescu Trovatore; D-l D. Nalbant Corul: Orchestra: „Cântarea României” Piano: D-l Claubitz.

5) „**Idila țărăneasca**“ ansamblu culegere națională armonizată de N. Z. Solo sopranno; D-ra Mihale, Solo tenor; D-l D. Nalbant, Corul; Acad. Pop. Comerț. Orchestra: „Cântarea României”, Piano: D-l Claubitz.

6) „**Marșul A. P. C.**“ ansamblu de N. Zăgoicea: Industria: D-ra Iosif, Comerțul: D-l Nica, Corul: A. P. C. Orchestra: „Cântarea României”, Piano: D-l Claubitz.

LA 3 MAI 1925, comemorarea lui OVIDIU, cu programul următor;

- 1) „**Marșul A. P. C.**“ ansamblu de N. Zăgoicea, Cor A. P. C. și „Cântarea României“.
- 2) „**Cuvânt de deschidere**“ D, Avocat Bucur Constantinescu, Președintele A. P. C.
- 3) „**Imnul Garibaldi**“ A. P. C. Cântarea României.
- 4) „**Ovidiu**“ în Cultura Romană, D-l Profesor C. Mureșeanu.
- 5) „**Canzonetta de Ambrosio**“ (Solo Violină) D-l Gh. Vasilescu.
- 6) „**Lectură**“ de D-i Profesor Gh. Carp.
- 7) „**Din op. Trovatore**“ de G. Verdi, Ansamblu în rolul Azucenei D-ra Negulescu.
- 8) „**Marșul A. P. C.**“ Ansamblu.

LA 14 IUNIE 1925, cu următorul program :

- 1) „**Scena dela Biserica**“ din opera „Faust“ de „Gounod“: ansamblu, în roluri, Margareta: D-na Natalia Vasiliu, Mephisto: D-l Al. Butnaru, Ansamblu „Cântarea României“.
- 2) „**Din problemele zilei de azi**“, conferința de D-l Profesor Gh. Toma (Liceu)
- 3) „**Cos fan tutte**“ de „Mozart“, orchestră sub conducerea D-l Edmon Pinelis.
- 4) „**Cântăreata**“ (Prelucrare) după Samin declamație, D-na Natalia Vasiliu Laureată Conservator București.
- 5) „**Sonata de Ceecert**“ de „Veraccini“ violină Concert-maistru Gh. Vasilescu.
- 6) „**Par'ca ea n'a fost ca mine?**“ de „H. G. Leca“ declamație, D-na Natalia Vasiliu.
- 7) „**Aria din Baletul Pestișorilor**“ de „Mincus“ violoncel, D-l N. A. Borteanu.
- 8) „**Fragmenți din op'ra „Dragoste de Tigan**“ (Pasajiu pe motive naționale) decor și costume naționale: ansamblu Zorica: D-na Natalia Vasiliu, Ionel: D-l H. M., ansamblu: „Cântarea României“.

ACTIVITATEA

Societății corale „Cântarea României” filiala Constanța
de sub auspiciile Fundației culturale „Principele Carol”
pe anii 1922-25 (până la 21 Maiu 1925)

COMITETUL DIRIGIUTOR PE ANUL 1925

Președinte de onoare	D-l George Georgescu
Vice-președ. „ „ „	Colonel Al. Barbian
Președinte activ	„ Președinte al „Academiei Populare de Comerț” (d-l avocat B. Constantinescu
Vice-președinte	D-l profesor C. Mureșanu
Casier	„ G. Buzărnescu
Director	„ N. Zăgoicea, profesor
Secretar-bibliotecar	„ H. Mihalcea
Cenzori	C. Nicolau V. Dumbrăveanu
Membri	L. Codreanu D. Duma

COMITETUL TEHNIC

Director de ansamblu	D-l N. Zăgoicea
Dirijor de orchestra	„ Edm. Pinellis
Concert-Maistru	„ Gh. Vasilescu
Membri:	D-nii G. Buzărnescu, Aur Alexandrescu, Burchar, Stephan.

In decursul acestor 3 ani de activitate s'au executat din următorii autori: (după alfabet).

Beriôt	(concert 9)	(violină)	
Brădiceanu	„Cântec Haiduceșc”	voce	
Bohm	Stil wie die Nacht	voce	
Catalani	Waly	voce	
C. A. von Weber	Rondo Brillant	piano	
Corasati	Habanera	piano	
Donizetti	Coro e cavatina din op. Lucia de Lammermoor	ansamblu	
Diatz	Arioso de Benvenuto	voce	
Eliad	Revederea	voce	
Gounod	Scena dela Biserica din opera „Faust”	ansamblu	
Löwe	Tom der Reiner	voce	
Lehar	24 pasagii din opereta „Zigeunerliebe”	ansamblu	
„	12 pasagii din opereta „Contele de Luxemburg”	ansamblu	
Mayerber	Africano o Paradis	voce	
Neruda	Berceuse Slave	violină & piano	
Offenberg	Meditation	duet violină & piano	
Paderevski	Menuet	orchestră	
Paladilhe	Fairie	voce	
Paschill	Cine n'are dor	voce	
Pineilis Ed.	Menuet pastoral	orchestră	
Pucini	Tosca	}	
„	Fanciula dela vest		voce
„	Bohema-Raconta		
Schubert	Ave Maria	voce	
„	Călătorul	voce	
„	Moment muzical	voce	
Schumann	Grenadirii	voce	
„	Trămurerei	violină & piano	

Toseli	Serenade	Flaut-duet	
Verdi	Coro di Zingari e Canzone din opera „Trovatore”	} ansamblu	
”	Il figlio dela Zingaria din opera „Trovatore”		
”	Scena e Raconta din opera „Trovatore”		
”	Aria e Miserere din opera „Trovatore”		
”	Aria Niului din opera „Aida”		
”	Celeste Aida din opera „Aida”		} voce
”	Don Carlos		voce
”	Rigoletto		voce
”	Ah forse lui din opera „Traviata”		} voce
Vidu	Negruța		cor mixt
”	Trecui valea	cor mixt	
Zăgoicea	Lelița cu ochi ca mura (culegere)	cor mixt	
”	Auzit’am nu știu bine (culegere)	cor mixt	
”	Eu mă duc codrul rămâne (culegere)	voce	
”	Cu cofița subțioară (culegere)	cor mixt	
”	În pădurea întunecoasă (culegere)	cor bărb.	
”	Coasa (culegere)	cor mixt	
”	Foaie verde bob mărunt (culegere)	cor mixt	
”	Din poiana vădulei (culegere)	voce	

„	Pe plaje (originală)	terțet voci și orches.
„	Marșul „A. P. C.” (originală)	ansamblu
Ziehrer	Verliebt	orchestră

In total deci 23 autori cu :

- 21 piese voce
- 2 „ piano
- 1 „ terțet voce și orchestră
- 3 „ violină și piano
- 1 „ duet flaut
- 3 „ orchestră
- 7 „ coruri mixte naționale
- 1 „ cor bărbătesc
- 36 pasagi: ansamblu de operetă
- 7 „ ansambluri: scene complete din opere
- 1 piesă ansamblu diverse

In total 84 piese muzicale executate de mai multe ori timp de 3 ani.

Societatea a pășit și marginile Constanței dând concerte la: Techirghiol-Movilă, Bazargic, Medgidia și Cernavoda.

Director,
N. ZĂGOICEA

P. S.— Societatea a expediat cu ocazia împlinirii celor 3 ani o telegramă A. S. Regale Principele Carol moștenitor al României, la care s'a răspuns :

A. S. R. Principele Moștenitor, vă mulțumește pentru arările ce i-ați adresat în numele Societății Corale „Cântarea României”.

Conferința dela șezătoarea din 21 Decembrie 1924

PACEA PRIN ISUS

[REZUMAT]

de Jrd. D. EYOICESCU

Poate că ar zice cineva: Nu ești d-ta cel chemat a vorbi de-o chestiune religioasă. Aci trebuie credință!

Ii voi răspunde: Omul, oricare, păstrează în sufletul său vibrațiile atavice ale generațiilor trecute!

Mi-amintesc că am auzit, copil fiind în satul meu, o legendă: Pe locul unde se întinde în cadru verde Baita-Albă era un sat cu frumoasă biserică cu turn și clopote. Au năvălit tătarii arzând, omorând și robind. Oamenii satului au fugit, numai o văduvă și cele trei fete mari ale ei nu au putut fugi. Ele s'au ascuns în biserică și s'au rugat să fie mântuite. Atunci cutremur mare și furtună s'a făcut, — apa Butăului s'a oprit în loc, a rupt zăgăzul inălurilor și-a acoperit satul și biserica cu văduva și cele trei fete și-a rămas acolo Balta-Albă, lac vindecător de suferinți! Dar, când-și-când lumea satelor dimprejur aude în miezul-noaptei glasuri cari cântă și sunete armonioase de clopote cari străbat tăcerea de-asupra Bălței-Albe! Că de-asupra acestui lac în fiecare suflet cântă glasurile și armonia clopotelor legendelor ce i-au fermecat copilăria.

În fie-care suflet oricât l'ar fi acoperit sau năbușit formele noi ale vieții a rămas ceva din credințele strămoșilor!

Deci, nici eu nu pot fi socotit străin de ce vorbesc nici d-vs cari ascultați.

Lumea veche care ne-a dat cultura, lumea Elenă a avut și ea legendele ei. De și s'ar părea că înainte de creștinism nimeni nu se gândea la suflet, totuși n'avem de cât să ne amintim scopul educației elene care era „*kalos c'agathos*” — frumos și bun! Dacă frumos se raporta la corp, bun se raporta la suflet, de care și ei se îngrijau.

V'amintiți, apoi, legenda lui Prometheus? Ce? Vedeți în ea pe răsvrătitul pedepsit? Pe omul ce-a voit să fure puterile cerului și care a fost înălțuit pe-un munte și blestemat să-i fie măruntaele sfâșiate de vultur? În această legendă trebuie să vedem alceva. Să vedem pe omul care tinde a pătrunde probele naturii și care este vecinic chinuit de setea perfecțiunii. Vulturul care roade cele dinăuntru ale unui om! E un simbol. Vulturul e simbolul înălțării, cele dinăuntru simbolul sufletului. În totul sufletul chinuit de dorința perfecțiunii, — aceasta trebuie să vedem în legenda elenă!

Legenda aceasta n'are, precum vedeți, un înțeles tocmai păgân!

Dar noi vedem astăzi în muzee marmorele senine ale vechimei și exclamăm: Ce splendoare de forme! Ce suflete senine trebuie să fi fost cei ce le-au conceput și modelat!

— Greșim!

Cei vechi erau mult mai chinuiți, mai obsedați de groază în raporturile lor cu zeii. Amintiți-vă numai cum a fost sacrificată Ifigenia, ca să se imblânzească zeii la începutul unui războiu. Amintiți-vă de cultul strămoșilor noștri Daci, cari la începutul unei lupte aruncau în pânza sulitelor pe cel ce trebuia să predisună în favoarea lor pe îngrozitorul zeu!

De-aceea creștinismul a fost mântuire! De-aceea când a venit Galileanul a fost bucurie!

Să trecem la Isus și la timpul său:

E timpul primilor împărați romani. Stăpânea August când s'a născut Isus! August era chinuit de ideea politică a unificării marelui imperiu. A ține prin puterea brutală atâtea popoare într'un singur stat era o glorie tate supra-umană. Trebuia și o legătură sufletească.

Majestatea poporului roman nu o putea impune, ea însăși ingenuchiase în fața majestății împăratului.

Imprejurul împăratului și tronului său era totul.

Din ce s'ar fi putut alcătui această legătură sufletească?

— Dintr'un cult unic, dintr'o credință unică: Adorarea ca zeu a împăratului!

Atunci tuturor templelor s'adăogară statua împăratului.

Și ce zeu poate fi mai teribil ca cel ce se află în carne și oase, în scopuri și patimi, aci pe pământul nostru?

Zeul acesta își reglementa cultul prin o lege a majestății, căreia, cine aducea atingere era pedepsit, iar între pedepse era și confiscarea averilor, din care o treime se cuvenea denunțatorilor!

Iată un caz din timpul lui Tiberiu: Cavalerul Falanius își vându grădina. În grădină însă era și o statuă a lui August. De-aci proces de les-majestie! Păzitorii cultului augustal răsăriseră de ori-unde putea rasari neșafatul de îmbogățire!

Imperiul Roman ajunsese insuportabil pentru suflete.

În acest timp s'a născut și a crescut Isus.

Locul? — În Galilea, pe țărmurile Iordanului și ale lacului Genisaret. Într'o țară cu aerul ușor și totdeauna improspătat de răcoarea munților vecini, cu orizontul plin de lumină și împodobit de grădini și livezi, — țară în care smochinul și via domneau, țară de flori căci pe

munți — crini, pe câmpii — trandafirii și 'n ape — laurii rozi puneau bucurie în orice suflet.

— Origina lui? — Poporul Galilean era de neam aric.

Învățătura lui? — Totul dimprejur îi dicta învățătura. Aici era drumul dintre Egipt și Chaldea, dintre Grecia și India. Se încrucișeau aici patru culturi, patru experiențe sufletești.

Învățătura aceasta trecută prin sufletul lui trebuia să însemneze mântuire, pentru că ea împăca pe om cu zeii omul devenea fiul lui Dumnezeu. Ea îmblânzea relațiile dintre oameni: fiii ai lui D-zeu, oamenii erau frați.

Ideea era așa de simplă că apostolii au putut fi lsași dintre pescari. Dacă deschidem Evangheliile vedem manifestările unor suflete foarte puțin complexe și lipsite, de iscusință, niște însemnări de cronicari. Dar tocmai această simplitate a învins, ea aducea deslegare tuturor sufletelor, aducea; Pace tuturor!

Conferința de la Sztolceva din 14 Iunie, 1925

Din problemele zilei de azi

(REZUMAT)

Se crede că problemele zilei sunt cele de ordin economic și financiar și în această direcție este îndreptată în mod unilateral atențiunea publicului.

În realitate chestiunile cari trebuie să fie puse în primul plan de discuțiune sunt cele de ordin moral și social.

Trei sunt problemele cari trebuie să formeze obiectul de discuțiune actualmente.

Aceste probleme ale zilei sunt:

- 1) Problema politică.
- 2) Problema școlară.
- 3) Problema religioasă.

Fiecare din aceste probleme presupune rezolvată cea următoare.

1) Încep cu *problema politică*.

Am adoptat sistemul cel mai înaintat de reprezentare: sufragiul universal. Dar pentru ca el să dea roadele așteptate este nevoie de o educație politică a poporului și a celor ce-l reprezintă.

În orice direcțiune a activității omenești se cere o practică, am de studii, examene, în sfârșit selecțiune.

Spre a fi preot, dascăl, judecător, doctor, inginer etc. se cer să îndeplinești o mulțime de condiții.

Spre a fi alegător, sau ales, nu se cere să ai cunoștințe de politică, știința cea mai complicată.

Pe lângă aceasta diferitele legi ale unei țări ar trebui să fie opera unor specialiști în materie.

Nu insist asupra haosului parlamentar. Ias să aprecieze fiecare incoherența legilor cari se votează astăzi.

Se cere deci o educație politică.

Cum s'ar putea realiza ?

În primul rând prin școală.

Și acum vine rândul al doilea *problemel școlare.*

Este nevoie de multe școli.

Și autoritățile școlare se străduiesc să clădească tot felul de școli, fiind ajutate de bunăvoința poporului în deosebi a celui dela țară.

Dar sufletul școlii este dascălul, care trebuie bine pregătit, spre a face educație nu numai copiilor dar și oamenilor formați. Trebuie să li se garanteze condiții acceptabile de trai. El va fi luminătorul poporului, cu adevărat El va da generațiilor viitoare pe lângă cunoștințe elementare, sfaturi și îndrumări, va face biblioteci, șezători culturale, va desvolta inițiativa particulară etc.

Când sâteanul și orășanul vor fi în stare să urmărească o chestiune de ordin politic-social-economic în ziare, în întruniri, atunci politica va eși din starea nebuloasă de azi și buna stare a țării se va resimți în toate celelalte manifestări ale vieții sociale.

Alegători conștienți vor cunoaște mai bine nevoile țării, și vor ști să aleagă reprezentanți destoinici.

Dar școala singură ne va putea face totul ?

Ea va avea nevoie de sprijinul și colaborarea Bisericii.

Dar vine pe tapet III) *problema religioasă.*

Pe lângă instrucția dată de școală, este nevoie de o educație morală, pe care numai prin intermediul sentimentului religios, care va fi cultivat de preoți luminați, o vom putea face să fie de o covârșitoare importanță

în educația poporului. Un preot bine pregătit de acord cu un vrednic învățător vor izbuti să ridice nivelul cultural al poporului.

Spre a fi respectate legile nu-i deajuns să fie prevăzute sancțiuni penale, rolul principal îl va avea cărma morală.

Preotul pe lângă ipostaza de slujitor al altarului, va fi ținut să adopte ipostaza de predicator moral în direcția vieții practice

Învățătorul și preotul bine aleși și bine răsplătiți pentru munca grea, vor da țarei cetățeni conștienți de drepturile și datoriile lor cari vor trimite în parlament reprezentanți efectivi și capabili.

Pintr'ânșii țara va propăși și va fi pusă în locul de frunte, pe care-l merită în civilizația universală.

GH. TOMA

Profesor

CREAȚII PEDAGOGICE

— DIN LUCRĂRILE ELEVILOR —

PATRIA MEA

după H. Noffman V. Fallerleben

*Prinos de glorie și slavă
Ți-aduc într'un suprem avânt
Și'n dragostea ce-ți port de-apururi
Credință 'ți jur pân' la mormânt.*

*Nu numai 'n cânturi și 'n cuvinte
Ci: Inima-mi, în vecl s'o știi
De jertfe guta-i pe altaru-ți
Și'n lupte — 'n aprigi bătălii!*

*Că 'n suferinți și 'n bucurie
Striga-voiu până' și la dușmani:
Unireu noustră-i pe vecie
Și va străbate șir de ani...*

*Căci tu doar, patrie mult scumpă,
Cu plajuri dragi ca prin povești:
Pe lume, sfântă mânguere,
Viața, — tot doar noroc-mi-ești!!*

MUCHE C. ALEX.

cl. III A. (L. M. B.)

GHICITORI

Trad. din L. germană de elevul Timiraș A. cl. II A. (I. M. B.)

*Vânt și apă-mi trebuiesc
Ca să pot să vețuesc.
De când sunt eu n'am mâncat ;
Hrând 'n schimb v'am preparat*

*Intâi sunt albă ca omătul
Ca și trifolul înverzesc,
Apoi mă înroșesc cu totul
Și toți copiii mă doresc.*

*Ea potru ani rămâne-afară,
Apoi se reîntoarce-acas'
Și se arată atuncea lară
Surorilor ce au rămas.*

*El ziua 'ntreagă nu lucrează
Șade 'ntr'un colț în al său ioc.
Dar cum afară se 'noplează,
Înghite flacără și foc.*

CUCUL

după GELLERT

I

*Intr'o zi un puiu de cuc
Cun mic graur se'ntâlni
Și cum stau așa pe-an nuc
Incepură a vorbi.*

II

*Cucul strigă-atunci prostește:
„Despre a noastre melodii
Ia spune-mi ce se vorbește
In orașul de unde vi?”*

III

*„Despre blânda fătomeia
Ce se spune în oraș?”
— „E lubită ca și mierla
Până și de copilași”.*

IV

*— „Dar ia spune-acuma mie”
Strigă el „ce se vorbește
Despre mândra ciocârli?”
— „Tot orașul o iubește”.*

V

— „Stat”, mă rog, n'am terminat”
 Zise cuca atunci măhnit.
 „In oraş cât ai umbiat
 De mine ce-ai auzit?”

VI

— „Despre asta n'am ce-ţi spune!
 Că 'n oraş cât timp-am stat
 Cât priveşte de-al tău nume
 Niciodată n'am aflat”.

VII

— „Dacă de numele meu
 Niciodată nu vorbesc
 Să mă laud atunci eu
 Că ei poate nu 'ndrăznesc

Nae N. Alexandru
 Cl. II A. (L. M. B.)
 Constanţa

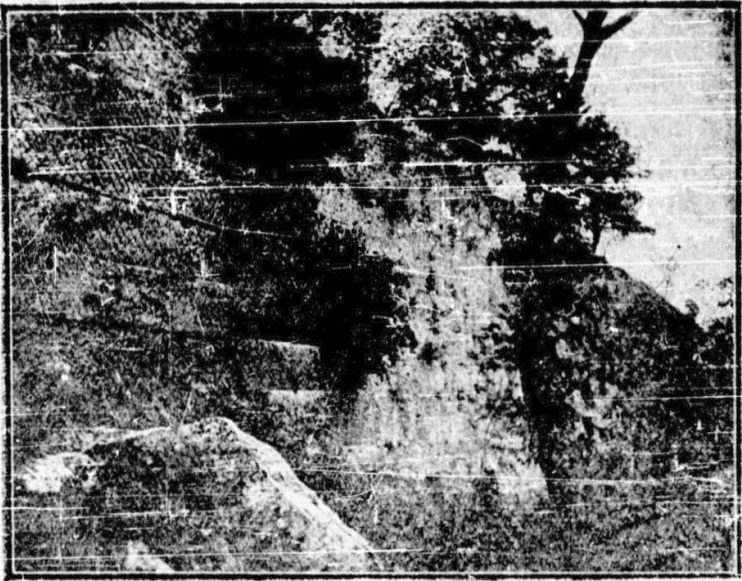
Bimilenarul poetului Ovidiu

OMAGII

Cu un fast deosebit, *A. P. C.*, a comemorat la 3 Mai a. c. bimilenarul marelui poet al latinității, *Ovidiu*, în localul obicinuit al instituției, din str. Tudor Vladimirescu, conform inițiativei comitetului de conducere al academei. La această solemnitate, a binevoit să asiste și D-l Ferrero, consulul Italiei din localitate, alături de un public numeros și select.

Serbarea începe printr'o conferință introductivă, ținută de D-l avocat *Bucur Constantinescu*. D-sa arată rolul și rostul pe care-l are Academia populară de comerț, în ce privește sărbătorirea marelui poet al Romei; mulțumește publicului constănțean care a luat parte la festivitate și în special d-lui Consul al Italiei, care prin prezența D-sale a făcut o deosebită cinste academei.

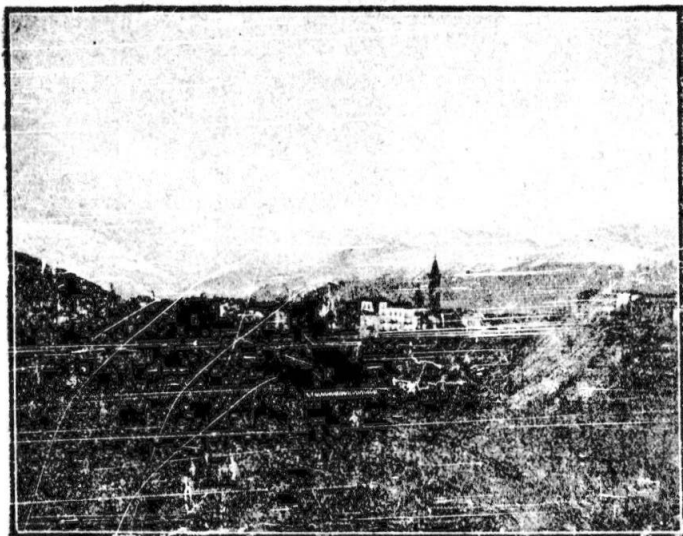

RUINELE CASEI LUI OVIDIU DIN SULMONA

Arată apoi împrejurările venirii poetului Ovidiu în Tomis, relațiile sale cu populația getă din aceste locuri denumite pe atunci *Scythia minor* și scoate în evidență că acest prim pionier al latinității — exilatul poet al Curții lui August — a fost stimat și onorat în Tomis. Totuși nobilul din Roma civilizată, suferă în Scythia aceasta lângă o populație care dacă avea oarecari începuturi culturale, era departe de civilizația Romei. „*Tristele*“ și „*Ponticele*“ sunt ecoul vieții sale aci, departe de patria unde-și petrecuse tinerețea și sunt prețioase documente pentru istoriograf.

Corul a executat apoi imnul Garibaldian, sub conducerea D-lui Prof. N. Zagoicea.

Urmează apoi cuvântarea D-lui Prof. *Constantin Mureșanu*, care dezvoltă teza „*Ovidiu în cultura română*”, D-sa descrie în linii largi personalitatea lui Ovidiu.

SULMONA — PANORAMA

Născut la *Sulmona*, în Italia, acum douăzeci de veacuri, Ovidiu, fu celdântâi crainic al culturii latine în țara noastră.

A trăit în epoca de aur a civilizației antice. Roma imperială atingea în vremea aceea culmea dezvoltării sale. În jurul Cezarului stau

cărturarii timpului: Titu Liviu, Horațiu, Virgil și prea înțeleptul Mecena. Împaratu! era protectorul lor. Dar către sfârșitul domniei lui August, tirania deschide ochii; acuma se arată și nemulțumiții. La început August, se face că desprețuește atacurile, apoi răzvrătiții sunt pedepsiți. Cezarul nu mai suferi opoziție în jurul lui. Tocmai în acest moment Ovidiu este alungat din Roma și isgonit la capătul lumii (Gaston Boissier, *L'opposition sous les Cézars*, Hachette, 1909).

Prin urmare, de asta a fost isgonit; a îndrăznit poctul de neam mare și omul cu viață pură, a îndrăznit să protesteze contra tiranilor vremii Și, ascultați! sub ce pretext? Ca a scris o carte, „Arta de a iubi“!

„Aci apare ca cel mai modern dintre scriitorii antichității: un Balzac dublat de Musset“ ne spune un critic francez. Ovidiu părăsește Roma, cu inima frântă și ajunge zdrobit și îmbătrânit de durere la Tomis, în țara strămoșilor noștri: Geții. Aci, în Scitia a trait opt ani. „Aici,—ne spune marele arheolog Boissier,—a învățat Ovidiu limba locuitorilor, cari deși erau barbari, au fost încântați, că au pus mâna pe un poet mare; i-au dat daruri, distincții. Senatul din Tomis l-a încununat cu lauri“.

Așa dar, Ovidiu a fost în Tomis, în răstra-

bunica Constanței noastre, ceiace a fost la Roma: poetul poporului. Ovidiu, alungat pe nedrept din Roma, a găsit puțină mângâiere printre strămoșii noștri: Geții. Mai mult, a scris versuri în limba geților, după cum frunțașii intelectuali geți, au învățat limba latină.

Ovidiu e prin urmare, precursorul lui Traian. A cucerit capitala geților cu o sută de ani, înainte de sfărâmarea Sarmisagetuzei. A învins Tomisul și ținuturile vecine prin puterea spirituală.

Poetul Ovidiu, om îndrăgit de versuri; poetul iubirii, poetul celor mulți și săraci, cetățeanul demn și respectuos pentru persoana lui, ca și pentru Patrie, acesta e întâiul ctitor al neamului nostru...

Constanța trebuie să fie mândră ca a fost odată locul de adăpost al celui mai sincer poet latin.

Aceasta este în esență conferința D-lui Mușeșanu, care scoate în evidență, după cum se vede, motivul adevărat al exilării poetului, iar nu supoziția ce a dăinuit ani de-a rândul, anume că împăratul a îndepărtat pe poet din Roma, din pricina amorului acestuia pentru Iulia, nepoata sa. Conferențiarul, presară cuvântarea cu prețioase cunoștințe, arătându-l pe Ovidiu drept

un om cumpătat, fin, dar cu totul debil și lipsit de sensualitate, din care cauză a și fost scutit de a-și face stagiul militar la Roma. El era patricianul care iubea pe săraci și asupriți și era o stavilă pentru apucăturile urâte ale conducătorilor Romei de atunci care l'au îndepărtat din imperiu.

Ovidiu, descrie înfricoșătoarele erno din Scitia, năvălirile sarmate dela Nord când Dunărea îngheța.

În acele tragice împrejurări s'a stins poetul tinerilor iubiri, uitat de prieteni și de Roma pe care a divinizat-o până în ceasul morții.

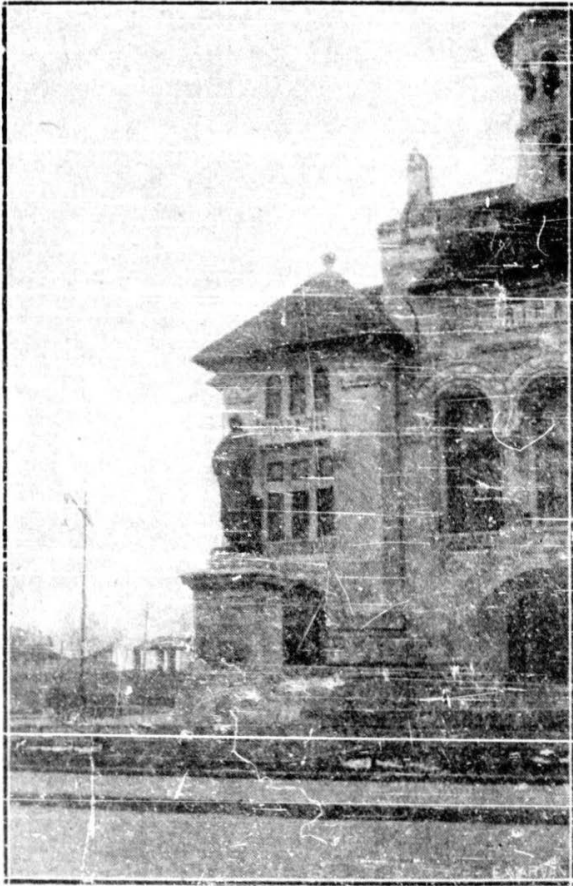
„Cât timp vei fi fericit numai, vei avea mulți amici, a spus poetul exilat în versurile sale, cuvinte ce vor rămâne neperitoare, ele po-trivindu-se timpurilor.

Iată pen-truce, amintirea marelui cântăreț latin, are o însemnatate nemărginită pentru popo-rul român și pentru noi dobrogenii în special.

A urmat apoi, „Canzonetta de Ambrosio“, solo violina, executat de cunoscutul violonist, d. Gh. Vasilescu, care a dat concursul d-sale la acest festival, și a carui muncă a fost răsplă-tită prin aplauzele auditorilor.

D-l profesor *Ch. Carp*, cu obișnuita-i vervă, a citit un fragment din ultimul act al tragediei „Ovidiu“, a poetului Vasile Alexandri. Lectura D-lui Carp a produs o deosebită impresie.

Corul execută apoi un ansamblu din „Trovatore“ de Verdi. În rolul Azucenei d-ra Negulescu.

Piața Independenței din Constanța, cu locul primăriei orașului și monumentul lui Ovidiu.

Solemnitatea s'a sfârșit cu câteva cuvinte de mulțumire din partea d-lui Bucur Constantinescu, care da citire următoarei telegrame, ce a fost expediata primarului din Sulmona (Italia), locul de naștere al poetului Ovidiu. Iată textul acelei telegrame :

„Asociația culturală, Academia populară de comerț“ Constanța, serbând astăzi 3 Mai, în localul său, himilenarul nașterii poetului Ovidiu, cel dintâi sol al Romei pe malurile mării dobrogene, prezintă din locul unde a trăit, a scris și a murit, emagii locului unde s'a născut.

(ss) Comitetul de inițiativa : B. Constantinescu, D. Stoicescu, C. Mureșanu și N. Zăgoicea.

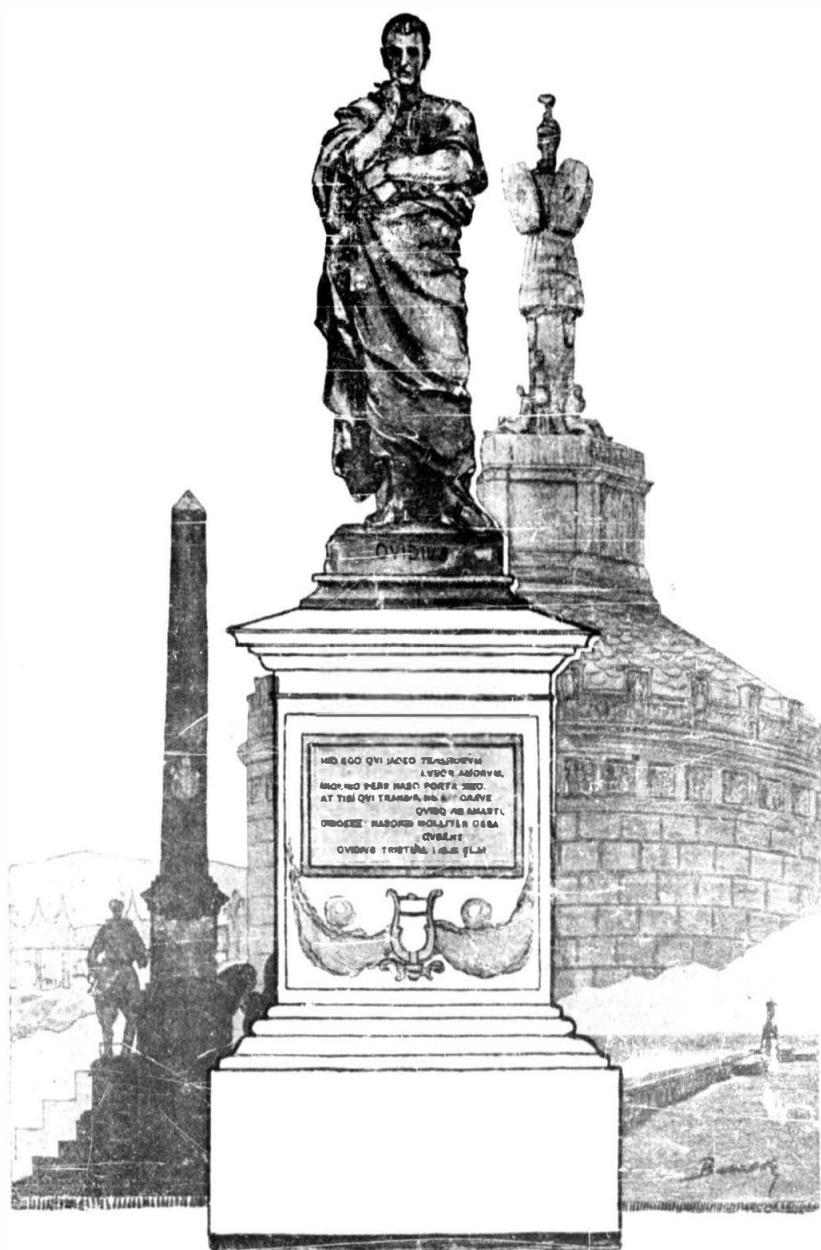
La această telegramă, s'a primit din partea Primarului Sulmonei, un răspuns de mulțumire chezușind prin frumoase cuvinte legături indisolubile între cele două popoare: italian și român.

Sigila Universității din Sulmona
cu effigie lui Ovidiu (sec. XV și XVI)

PERSPECTIVE DE VIITOR

Și acum, după ce onoratul cititor a străbătut anuarul nostru, ne punem întrebarea: **Ce avem de împlinit pentru viitorul apropiat? E greu de profețit în împrejurările de azi...** Înainte d'a răspunde la întrebare chemăm între noi, cu tot dragul inimei orice avânt sincer și dornic de muncă pentru Nație. Cu cât mai multe pateri unite, nadajduim să 'nfaptuim în anii viitor cât de cât mai mult, mai mult decât în anul de experiență. În credința aceasta suntem întăriți de faptul că am avut în jurul nostru o parte din tineretul studios din acest oraș, apoi o seamă din cetățenii Constanței și ca o încoronare a silințelor noastre pe reprezentanții vieței economice cum și a celor mai serioase instituții: armata și biserica. Cu plăcere ne vom aminti că d-l general de Divizie Vlădescu a fost cel dintâi din înalta oficialitate care s'a interesat cu tot entuziasmul de progresele așezământului nostru. D-l Lt. Colonel Barbian a fost continuu alături de noi îmarindu-ne rândurile în cele mai grele momente. Nu ne-a lipsit nici sprijinul moral al bisericei, care prin preotul Econom C. Popescu, defensor ecles'astic și Econom I. Roșculeț, ne-a îmbrățișat cauza cu tot sufletul.

Apoteozarea lui Ovidiu și a culturii latine în Dobruja
Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța

